

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Clinică și Psihoterapie
1.4 Domeniul de studii	Psihologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Psihologie - Licență

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Psihodiagnostic (Psihodiagnosticul aptitudinilor și inteligenței)						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Anca Dobrea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Raluca Georgescu, Drd. Iulia Coșa						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	Obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					46
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					27
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					-
Examinări					-
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					91
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere în psihologie; • Psihologie experimentală;
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Conceperea unui plan experimental; • Prelucrarea statistică a datelor;

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu videoproiector și calculator conectat la Internet; • Acces la imprimantă și echipamente de fotocopiare (pentru tipărirea materialelor suport, a temelor redactate, a studiilor de caz); • Acces la resursele bibliografice (ex: abonament la Biblioteca Centrală „Lucian Blaga”)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală de curs dotată cu videoproiector și calculator conectat la Internet; • Acces la imprimantă și echipamente de fotocopiare (pentru tipărirea materialelor suport, a temelor redactate, a studiilor de caz); • Acces la resursele bibliografice (ex: abonament la Biblioteca Centrală „Lucian Blaga”)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>(1) Cunoaștere și înțelegere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoaște domeniile de aplicare ale instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței; • Cunoaște și înțelege caracteristicile psihometrice ale instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței; • Cunoaște particularitățile de evaluare ale domeniilor principale de evaluarea aptitudinilor și inteligenței; • Înțelege principiile cercetării psihologice fundamentale și aplicative în domeniul psihologiei psihometriei. <p>(2) Explicare și interpretare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizează instrumentele de evaluarea aptitudinilor și inteligenței din perspectiva calitatilor psihometrice; • Explică și interpretează principiile care stau la utilizarii instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței; <p>(3) Instrumental – aplicative</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltă prerechizite pentru formarea competențelor de psiholog; • Exersează abilități de bază în desfășurarea activității de evaluare; • Dobândește abilități de utilizare a principalelor instrumente folosite în evaluare; • Dobândește abilități de proiectare și conducere a cercetării psihologice fundamentale și aplicative în domeniul testării psihologice.
Competențe transversale	<p>(4) Atitudinale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manifestă și promovează valorile și principiile de deontologie profesională în evaluarea psihologica; • Cultivă etica și deontologia profesională în desfășurarea activității de cercetare științifică și valorificarea rezultatelor acesteia; • Manifestă interes pentru dezvoltarea personală și profesională continuă; • Manifestă atitudine critică în abordarea științifică a fenomenelor psihice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Oferirea unei perspective validate științific privind instrumentele de evaluare psihologică validate științific. Cursul urmărește asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care să facă studenții apti pentru o utilizarea instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței .
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Familiarizarea studenților cu tipurile de instrumente de evaluarea aptitudinilor și inteligenței, cu specificul acestora în funcție de domeniile de aplicare; • Asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care constituie bazele dezvoltării competențelor necesare pentru implicarea eficientă în: <ol style="list-style-type: none"> a. Selectarea instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței pe baza caracteristicilor psihometrice, b. Analiza fidelității și a validității instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței;

	<p>c. Adaptarea instrumentelor de evaluare a aptitudinilor și inteligenței ,</p> <p>d. Cercetarea psihologică în domeniul evaluării aptitudinilor și inteligenței</p>
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Obs.
1. Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologică (1)	expunerea, descoperire dirijată.	
2. Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologică (2)	expunerea, descoperire dirijată.	
3. Evaluarea creativității: descrierea principalelor instrumente de evaluare.	expunerea,descoperire dirijată	
4. Evaluarea memoriei: descrierea principalelor instrumente de evaluare.	expunerea,descoperire dirijată	
5. Evaluarea atenției: descrierea principalelor instrumente de evaluare.	expunerea,descoperire dirijată	
6. Abilitățile cognitive: definiție, clasificare	expunerea, descoperire dirijată.	
7. Abilitățile cognitive: utilitatea analizei diferențelor cognitive	expunerea, descoperire dirijată.	
8. Abilitățile cognitive: abordari teoretice ale inteligenței	expunerea, descoperire dirijată.	
9. Testele Matrici Progresive Raven: cadru teoretic, descriere și utilizare.	expunerea, descoperire dirijată.	
10. Scalale Wechsler: cadru teoretic, descriere și utilizare. Scala WISC-IV: cadru teoretic, descriere, utilizare	expunerea,descoperire dirijată	
11. Instrumente de evaluare a inteligenței generale (Wais-IV, WPPSI, Stanford Binet -5)	expunerea,descoperire dirijată	
12. Inteligența și aptitudinile cognitive timpurii: scalele de dezvoltare.	expunerea,descoperire dirijată	
13. Evaluarea neuropsihologică: descrierea principalelor instrumente de evaluare.	expunerea,descoperire dirijată	
14. Raportul psihologic.	expunerea,descoperire dirijată	

Bibliografie obligatorie:

Andrewes, D. (2015). *Neuropsychology: From Theory to Practice*. Psychology Press.

Dawn P. Flanagan, Alan S. Kaufman (2004) *Essentials of WISC-IV assessment*. Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey

Deary, I., Penke, L., Johnson, W. (2010). The neuroscience of human intelligence differences. *Nature reviews. Neuroscience*, vol 11, 201-211

Dugan, A. (2006). Assessing the validity and reliability of a piagetian based paper-pencil test.

Mitrofan, N., Mitrofan, L. (2009). *Testarea psihologica. Inteligența și aptitudinile*. Polirom: Iasi

Nisbett, R., Aronson, J., Blair, C., et al (2012). *Intelligence: New Findings and Theoretical Developments*. *American Psychologist*, 1-30

Raven, J. (2000). The Raven's Progressive Matrices: Change and Stability over Culture and Time. *Cognitive Psychology*, 41, 1-48.

Sternberg, R. (2010). Applying Psychological Theories to Educational Practice. *American Educational Research Journal*, 45, 1, 150-165

Sternberg, R. J., & Kaufman, S. B. (2011). *The Cambridge Handbook of Intelligence*. Cambridge University Press.

Weidman, N. (2005). History of Intelligence Measurement. In *Encyclopedia of Statistics in Behavioral Science*. John Wiley & Sons, Ltd. <https://doi.org/10.1002/0470013192.bsa382>

Bibliografie facultativă:

Cattell-Horn-Carroll CHC (Gf-Gc) Theory: Past, Present & Future -

<http://www.iapsych.com/CHCPP/CHCPP.HTML>

Gardner Howard <http://pzweb.harvard.edu/PIs/HG.htm>

Buckhalt, J. (2002). A short history of g: Psychometrics' most enduring and controversial construct. *Learning and Individual Differences*, 13, 101-114

Plucker, J. A. (Ed.). (2003). Human intelligence: Historical influences, current controversies, teaching resources. <http://www.indiana.edu/~intell>

8.2 Seminar

	Metode de predare	Obs.
1. Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologica (1)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
2. Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologica (2)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
3. Evaluarea creativitatii (Torrance test of creative thinking)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
4. Evaluarea memoriei (MMSE-II/MOCA)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
5. Evaluarea atentiei (D2)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
6. Evaluarea abilităților cognitive – Efectul Flynn	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
7. Abilitatile cognitive si relatia cu trasaturile de personalitate	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
8. Instrumente de masurare a abilitatilor cognitive in diferite culturi (cultural fair test)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
9. Matrici Progressive Raven – aplicare si scorare	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată	
10. WISC-IV – aplicare si scorare	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
11. Inteligente multiple (Multiple Intelligence Developmental Assessment Scales)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
12. Aptitudinile cognitive timpurii (scale de dezvoltare)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	
13. Evaluarea neuropsihologica (NEPSY)	expunerea, exemplul demonstrativ, descoperire dirijată.	

Bibliografie obligatorie:

Shearer, C. B. (2012). An Inter-rater Reliability Study of a Self-assessment for the Multiple Intelligences.

International Journal of Psychological Studies, 4(3), p131. <https://doi.org/10.5539/ijps.v4n3p131>

Seminar 1: Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologica (1)

Beaton, D.,E., Bombardier, C., Guillemin, F., Ferraz, M.,B. (2000), Guidelines for the Process of Cross-Cultural Adaptation of Self-Report Measures, *Spine*, 3186–3191, doi:10.1097/00007632-200012150-00014

Sousa, V.,D., Rojjanasrirat, W. (2010), Translation, adaptation and validation of instruments or scales for use in cross-cultural health care research: a clear and user-friendly guideline, *Journal of Evaluation in Clinical Practice*, 268–274, doi:10.1111/j.1365-2753.2010.01434.x

Seminar 2: Adaptarea instrumentelor de evaluare psihologica (2)

Koo, T., K., Li, M., Y. (2016), A Guideline of Selecting and Reporting Intraclass Correlation Coefficients for Reliability Research, *Journal of Chiropractic Medicine*, 155–163,

<http://dx.doi.org/10.1016/j.jcm.2016.02.012>

Streiner, D., L., Kottner, J. (2014), Recommendations for reporting the results of studies of instrument and scale development and testing, *Journal of Advanced Nursing*, 1970-1979 <https://doi.org/10.1111/jan.12402>

Chan, R. C. K., Shum, D., Touloupoulou, T., & Chen, E. Y. H. (2008). Assessment of executive functions: Review of instruments and identification of critical issues. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 23(2), 201–216. <https://doi.org/10.1016/j.acn.2007.08.010>

Seminar 3: Evaluarea creativitatii

Benedek, M., Jauk, E., Sommer, M., Arendasy, M., & Neubauer, A. C. (2014). Intelligence, creativity, and cognitive control: The common and differential involvement of executive functions in intelligence and creativity. *Intelligence*, 46, 73–83. <https://doi.org/10.1016/j.intell.2014.05.007>

Torrance, E. P. (1972). Predictive Validity of the Torrance Tests of Creative Thinking*, *The Journal of Creative Behavior*, 6(4), 236–262. doi:10.1002/j.2162-6057.1972.tb00936.x

Runco, M. A., Millar, G., Acar, S., Cramond, B. (2010). Torrance Tests of Creative Thinking as Predictors of Personal and Public Achievement: A Fifty-Year Follow-Up. *Creativity Research Journal*, 22(4), 361–368. doi:10.1080/10400419.2010.523393

Seminar 4: Evaluarea memoriei

Julayanont P., Nasreddine Z.S. (2017) Montreal Cognitive Assessment (MoCA): Concept and Clinical Review. In: Larner A.J. (eds) Cognitive Screening Instruments. Springer, Cham.

https://doi.org/10.1007/978-3-319-44775-9_7

Larner, A. J. (2012). Screening utility of the Montreal Cognitive Assessment (MoCA): in place of-or as well as-the MMSE?. *International Psychogeriatrics*, 24(3), 391. <https://doi.org/10.1017/S1041610211001839>

Sala, G., Inagaki, H., Ishioka, Y., Masui, Y., Nakagawa, T., Ishizaki, T., . . . Gondo, Y. (2020). The psychometric properties of the Montreal Cognitive Assessment (MoCA): A comprehensive investigation. *Swiss Journal of Psychology*, 79(3-4), 155-161. <http://dx.doi.org/10.1024/1421-0185/a000242>

Seminar 5: Evaluarea atentiei

Cowan, N., Fristoe, N. M., Elliott, E. M., Brunner, R. P., & Saults, J. S. (2006). Scope of attention, control of attention, and intelligence in children and adults. *Memory & cognition*, 34(8), 1754-1768.

Burns, N. R., Nettelbeck, T., & McPherson, J. (2009). Attention and intelligence: A factor analytic study. *Journal of Individual Differences*, 30(1), 44-57.

Bates, M. E., & Lemay, E. P. (2004). The d2 Test of attention: construct validity and extensions in scoring techniques. *Journal of the International Neuropsychological Society*, 10(3), 392-400.

Schweizer, K., Moosbrugger, H., & Goldhammer, F. (2005). The structure of the relationship between attention and intelligence. *Intelligence*, 33(6), 589-611.

Seminar 6: Evaluarea abilităților cognitive – Efectul Flynn.

Dutton, E., van der Linden, D., & Lynn, R. (2016). The negative Flynn Effect: A systematic literature review. *Intelligence*, 59, 163–169. <https://doi.org/10.1016/j.intell.2016.10.002>

Pietschnig, J., Voracek, M. (2015), One Century of Global IQ Gains: A Formal Meta-Analysis of the Flynn Effect (1909–2013), *Perspectives on Psychological Science*, 282–306,

<https://doi.org/10.1177/1745691615577701>

Deary, I., Penke, L., Johnson, W. (2010). The neuroscience of human intelligence differences. *Nature reviews. Neuroscience*, vol 11, 201-211

Seminar 7: Abilitatile cognitive si relatia cu trasaturile de personalitate

Curtis, R., G., Windsor, D., T., Soubelet, A. (2014): The relationship between Big-5 personality traits and cognitive ability in older adults – a review, *Aging, Neuropsychology, and Cognition: A Journal on Normal and Dysfunctional Development*, doi: 10.1080/13825585.2014.888392

Zeidner, M., Matthews, G. (2000). Intelligence and Personality. In R. Sternberg (Ed.), *Handbook of Intelligence* (pp. 581-610). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511807947.027

Bergold, S., & Steinmayr, R. (2018). Personality and intelligence interact in the prediction of academic achievement. *Journal of Intelligence*, 6(2), 27, <https://doi.org/10.3390/jintelligence6020027>

Seminar 8: Instrumente de masurare a abilitatilor cognitive in diferite culturi (cultural fair test)

Cocodia, E., A. (2014), Cultural Perceptions of Human Intelligence, *Journal of Intelligence*, 180-196; doi:10.3390/jintelligence2040180

Saklofske, D. H., van de Vijver, F. J. R., Oakland, T., Mpofu, E., & Suzuki, L. A. (2015). Intelligence and culture: History and assessment. In S. Goldstein, D. Princiotta, & J. A. Naglieri (Eds.), *Handbook of intelligence: Evolutionary theory, historical perspective, and current concepts* (p. 341–365). Springer Science + Business Media. https://doi.org/10.1007/978-1-4939-1562-0_22

Seminar 9: Matrici Progressive Raven – aplicare si scorare

Carpenter, P. A., Just, M. A., & Shell, P. (1990). What one intelligence test measures: a theoretical account of the processing in the Raven Progressive Matrices Test. *Psychological review*, 97(3), 404.

Dobrea, A., Raven, J., Comşa, M., Rusu, C., Balazsi, R. (2008) The Romanian Standardisation of the Standard Progressive Matrices Plus: Sample and General Results*, In Raven, J. & Raven, J. (eds.), *Uses and Abuses of Intelligence: Studies Advancing Spearman and Raven's Quest for Non-Arbitrary Metrics*, (pp. 113-126), Unionville, New York, US, Royal Fireworks Press,

http://eyeonsociety.co.uk/resources/fulllist.html#uses_and_abuses

Raven, J. C. (1998). *Raven's progressive matrices and vocabulary scales*. Oxford psychologists Press.

Raven, J. (2000). The Raven's Progressive Matrices: Change and Stability over Culture and Time. *Cognitive Psychology*, 41, 1-48.

Seminar 10: WISC-IV – aplicare si scorare

Kaufman, A. S., Flanagan, D. P., Alfonso, V. C., & Mascolo, J. T. (2006). Test Review: Wechsler Intelligence Scale for Children, Fourth Edition (WISC-IV). *Journal of Psychoeducational Assessment*, 24(3), 278–295. doi:10.1177/0734282906288389

Seminar 11: Inteligente multiple

Davis, K., Christodoulou, J., Seider, S., Gardner, H. (2011). The theory of multiple intelligences. In R.J. Sternberg & S.B. Kaufman (Eds.), *Cambridge Handbook of Intelligence* (pp. 485-503). Cambridge, UK; New York: Cambridge University Press

Almeida, L. S., Prieto, M. D., Ferreira, A. I., Bermejo, M. R., Ferrando, M., & Ferrándiz, C. (2010). Intelligence assessment: Gardner multiple intelligence theory as an alternative. *Learning and Individual Differences*, 20(3), 225-230.

González-Treviño, I. M., Núñez-Rocha, G. M., Valencia-Hernández, J. M., & Arrona-Palacios, A. (2020). Assessment of multiple intelligences in elementary school students in Mexico: An exploratory study. *Heliyon*, 6(4), e03777.

Shearer, C. B. (2012). An Inter-rater Reliability Study of a Self-assessment for the Multiple Intelligences. *International Journal of Psychological Studies*, 4(3), p131. <https://doi.org/10.5539/ijps.v4n3p131>

Seminar 12: Aptitudinile cognitive timpurii

Naglieri J.A. (2001) Cognitive Assessment System (CAS). In: Dorfman W.I., Hersen M. (eds) *Understanding Psychological Assessment. Perspectives on Individual Differences*. Springer, Boston, MA

Papadopoulos, T.,C. (2013), PASS theory of intelligence in Greek: A review, *Preschool & Primary Education*, 41-66, doi: dx.doi.org/10.12681/ppej.51

Seminar 13: Evaluarea neuropsihologica (NEPSY)

Brooks, B. L., Sherman, E. M., & Strauss, E. (2009). NEPSY-II: a developmental neuropsychological assessment. *Child Neuropsychology*, 16(1), 80-101. doi:10.1080/09297040903146966

Bibliografie facultativă:

Ang, S., & Van Dyne, L. (2015). Handbook of cultural intelligence: Theory, measurement, and applications. Routledge.

Cattell-Horn-Carroll CHC (Gf-Gc) Theory: Past, Present & Future -

<http://www.iapsych.com/CHCPP/CHCPP.HTML>

Dugan, A. (2006). Assessing the validity and reliability of a piagetian based paper-pencil test.

Gardner Howard <http://pzweb.harvard.edu/PIs/HG.htm>

Buckhalt, J. (2002). A short history of g: Psychometrics' most enduring and controversial construct.

Learning and Individual differences, 13, 101-114

Plucker, J. A. (Ed.). (2003). Human intelligence: Historical influences, current controversies, teaching resources. <http://www.indiana.edu/~intell>

Lawrence G. W, Gregoire, L.J., Zhu, J., (2015). Flaws in Flynn Effect Research with the Wechsler Scales.

Journal of psychoeducational Assessment, 1-10, DOI: 10.1177/0734282915621222.

Halpern, F., D., LaMay L.M., (2000). The Smarter Sex: A critical Review of sex differences in intelligence.

Educational Psychology Review, 12, no 2.

Sternberg, R. (2010). Applying Psychological Theories to Educational Practice. *American Educational Research Journal*, 45, 1, 150-165

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul urmărește asigurarea unui bagaj de cunoștințe declarative și procedurale care să facă studenții apti pentru o analiza a instrumentelor de evaluarea aptitudinilor și inteligenței.
- Cursul asigură prerechizitele necesare utilizării testelor psihologice, așa cum sunt ele descrise în documentația Colegiului Psihologilor din România (www.copsi.ro).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- capacitatea de analiză și sinteză a materialelor.	Examen scris	60%
10.5 Seminar/laborator	- înțelegerea și aplicarea practica a cunostintelor	Teme de seminar	40%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Predarea la timp a activităților de de seminar; • Parcurgerea bibliografiei obligatorii. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

20.09.2020

Prof. univ. dr. Anca Dobrean

Drd. Raluca Georgescu, Drd. Iulia Coșa

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

25.09. 2020

Prof. Univ. Dr. Anca Dobrean